

“6237 sayılı Limanlar İnşaatı Hakkında Kanunun 5. maddesinin Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkına ve Anayasa'nın 13. maddesinde düzenlenen Temel Hak ve Özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin kanunilik ve belirlilik ilkelerine aykırılığı iddiası ile iptal istemidir.

Birçok Anayasa Mahkemesi kararında vurgulandığı üzere, anayasal haklara yönelik müdahalenin sadece kanuna dayanması yeterli olmayıp, kanunun belirlilik ve öngörülebilirlik gibi belli niteliklere sahip olması gerekmektedir. Yüksek Mahkeme'nin "Kanun Kalitesi" olarak adlandırdığı bu durum en yalın haliyle Youtube LLC Corporation Service Company ve diğerleri kararı, AYM, 2014/4705, 29/05/2014 tarihli kararda, "Anayasal haklara yönelik müdahalenin bir kanuna dayanması yeterli olmayıp, bu kanunun belirlilik ve öngörülebilirlik gibi belli niteliklere sahip olması gerekir. Başka bir ifadeyle kanun, ilgili kişinin davranışlarını belirlemesi amacıyla, kolayca ulaşabileceği, gerektiğinde profesyonel yardım almak suretiyle de olsa anlayabileceği, açık, net ve yeterince belirgin nitelikte olmalıdır." şeklinde ifade edilmiştir.

Limanlar İnşaatı Hakkında Kanunun 5. maddesinde yer alan "Tamirleri Bayındırlık Vekaletince yaptırılacak tesisleri işleten teşekküller devredilmiş ve devredilecek tesislerin devrinden sonra yapılacak esaslı tamir karşılığı olarak her yılın gayrisafi iradından % 10 nispetinde bir meblağı Hazineye yatırmaya mecburdurlar." şeklindeki düzenlemede gayrisafi iradın %10'nu hazineye ödemeyi öngören ve böylelikle mali yükümlülük getirmek suretiyle mülkiyet hakkına sınırlama getiren kuralın belirli ve öngörülebilir nitelikte olmadığı değerlendirilmiştir. Zira "esaslı tamir" kavramının neler içerdiği, "gayrisafi iradından" kavramının anılan kanun çerçevesinde neleri kapsayacağı ve hangi anlamı taşıdığı, hazineye ödenmesi öngörülen meblağın alt ve üst sınırlarının ne olduğu ve hesaplamasının nasıl yapılacağına dair açıklık bulunmamaktadır. Dolayısıyla düzenleme bu haliyle Anayasanın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkını Anayasanın 13. maddesinde düzenlendiği şekilde kanunla sınırlıyor ise de, yüksek yargı kararlarında da vurgulandığı üzere sınırlamaya ilişkin yasama organı tarafından kanun adı altında düzenleme yapılmasının yeterli olmadığı, sınırlama getiren düzenlemenin "kanun kalitesi'ne haiz olması, yani kanunun metninin ve uygulamasının öngörülebilirliği ve belirliliği sağlaması gerektiği anlaşılmaktadır. İptale konu edilen kanun maddesi ise mülkiyet hakkına sınırlama getirmesine rağmen Anayasanın 13. maddesinde bildirilen "kanunilik" şartını "kanun kalitesi'nin bulunmaması nedeniyle taşımadığı değerlendirilmiştir.

Bu itibarla Limanlar İnşaatı Hakkında Kanunun 5. maddesinin Anayasanın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkına sınırlama getirmesine rağmen Anayasa'nın 13. maddesi ile getirilen kanunilik şartının belirlilik ve öngörülebilirlik unsurlarını taşımaması nedeniyle Anayasanın 35 ve 13. maddelerine aykırı olduğu kanaati hasıl olmuştur.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

6237 sayılı Limanlar İnşaatı Hakkında Kanunun 5. maddesinin Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 35. ve 13. maddelerine aykırı olduğunun tespiti ile iptaline karar verilmesi arz olunur. ”